

Muzeum Sopotu zostało powołane do życia w lutym 2001 r. Na siedzibę nowo powstałej placówki wybrano zabytkową, położoną w ogrodzie tuż przy sopockiej plaży eklektyczną willę. Wybudowano ją w latach 1903-1904 dla rodziny gdańskiego kupca i przedsiębiorcy Ernsta Augusta Claaszena (1853 – 1924). Architektem willi był Walter Schulz.

Wystawa stała – ekspozycja wnętrz

Muzeum Sopotu pozyskało w latach 2001 – 2002 od spadkobierczyni rodziny Claaszarów archiwalną dokumentację fotograficzną wnętrz willi. Na podstawie znakomitych zdjęć z lat 1904-1924 ukazujących kompletne wyposażenie jadalni z werandą, salonu, pokoju pani domu oraz sieni realizowany jest program rekonstrukcji reprezentacyjnych pomieszczeń willi Claaszena, jako stałej ekspozycji zabytkowych wnętrz historycznych.

Zachowały się najważniejsze oryginalne elementy wystroju architektonicznego domu, jak: stolarka drzwi i okien, drewniane żaluzje okienne, sztukaterie i drewniane stropy, dębowe posadzki, dawne elektryczne oświetlenie jadalni, winda kuchenna z piwnicy do jadalni, drewniana klatka schodowa etc. Pierwotny układ pomieszczeń pozwolił przywrócić ich dawne funkcje. Przygotowany został projekt odtworzenia oryginalnych tapet oraz dekoracyjnych upięć w oknach. Typowe dla kultury gdańskiej wyposażenie obejmuje barokowe meble gdańskie, eklektyczne meble z przełomu XIX i XX w., grafiki angielskie z ok. 1800 r., gdańskie barokowe sztychy i holenderskie fajnasy z Delft. Kilka mebli z XVIII – XIX w., miedziana kadź na wodę z początku XVIII w., grafiki G. Morlanda z przełomu XVIII i XIX w. oraz późnobarokowy żyrandol – pochodzące z pierwotnego umeblowania i wystroju willi, powróciły do Sopotu w 2005 r. po śmierci Ruth Koch z domu Claaszén. Na uwagę zasługuje rzadko spotykana w polskich kolekcjach angielska chłodziarka do wina z 3 ćw. XVIII wieku.

Wystawa stała opowiada historię willi i jej mieszkańców. Budowniczym i pierwszym właścicielem willi był Ernst August Claaszén - syn Jeana Rudolpha Claaszena i Johanny Charlotte Duske. Claaszénowie należeli do średniej warstwy gdańskiego mieszczaństwa. Ernst August skończył w 1872 roku Szkołę Handlową i wyjechał do Londynu, aby odbyć tam kilkuletnią praktykę zawodową. Po powrocie do Gdańska ożenił się z Agnes Marią Wilhelminą Wendt. Po roku urodził im się syn, Arthur. Agnes zmarła w wyniku powikłań po porodzie. Ożenił się ponownie w 1890 roku z Marthą Steinmeyer. Z tego małżeństwa przyszły na świat dwie córki: Theodora (1890–1980) i Ruth Asta (1907–2005). W 1904 roku Claaszénowie wprowadzili się do sopockiej willi. W czasie I wojny światowej zginął Arthur oraz pierwszy mąż Theodory – Gunther Pfeffer. Wielki kryzys doprowadził Ernsta Augusta Claaszena do bankructwa, który w 1924 roku popełnił samobójstwo. Po 4 ciężkich latach wdowa podjęła decyzję o sprzedaży willi Oskarowi Emilowi Meltznerowi.

Nowi właściciele, rodzina Meltznerów, mieszkali w willi do 1945 roku. Początkowo dom należał do Oskara Emila Meltznera, jednak stosunkowo szybko został sprzedany Herbertowi, synowi Oskara. Herbert zamieszkał w willi ze swoją rodziną: żoną Helgą-Idą-Clarą i dziećmi: Inge i Klaussem-Dieterem. Meltznerowie uciekli z Sopotu przed nacierającymi wojskami radzieckimi w styczniu 1945 roku na pokładzie statku wojkowego. Po zakończeniu działań wojennych dom został przejęty przez Skarb Państwa Polskiego. Początkowo zarezerwowano go dla Prezydenta RP Bolesława Bieruta. Ostatecznie jednak willę oddano do dyspozycji Eugeniusza Kwiatkowskiego. Zamieszkał w niej wraz z bliskimi. Willa przy ulicy Księcia Józefa Poniatowskiego 8 była domem rodziny Kwiatkowskich przez blisko 3 lata. Później nadal służyła jako tzw. rządówka – zatrzymywali się w niej politycy, między innymi Józef Cyrankiewicz z Niną Andrycz. W latach 1989–2001 w willi mieściła się Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna. W 2001 roku budynek przeznaczono na siedzibę Muzeum Sopotu. Misją Muzeum jest gromadzenie i popularyzacja wiedzy na temat Sopotu poprzez budowanie żywej relacji z

mieszkańcami oraz działalność naukowo-badawczą. Muzeum Sopotu organizuje wystawy, projekty społeczne i edukacyjne oraz gromadzi kolekcję poświęconą kulturze i historii Miasta.

Wystawy czasowe

Muzeum Sopotu corocznie przygotowuje po kilka wystaw czasowych, które eksponowane są na pierwszym piętrze willi. Ekspozycje koncentrują się wokół historii kurortu, jego mieszkańców, architektury. Bogate treści merytoryczne dopełniane są wyjątkowymi eksponatami historycznymi i artystycznymi.

Wystawy plenerowe i Muzea Miejsc

Od początku działalności Muzeum wychodzi w przestrzeń miejską organizując wystawy plenerowe. Swoimi działaniami obejmuje także tworzenie tzw. Muzeów Miejsc, opowiadających historie danego obiektu lub przestrzeni. Obecnie takie muzea tworzone są przy willi Fryderyka Wilhelma Jüncke (ul. Goyki 1-3) oraz przy Operze Leśnej.

Muzeum Sopotu miejscem wydarzeń kulturalnych

Obok działalności wystawienniczej i naukowo-badawczej Muzeum Sopotu organizuje wiele wydarzeń kulturalnych, rozrywkowych i edukacyjnych.

Cyklicznie organizowane są – otwarte dla wszystkich – wykłady historyczne, które cieszą się dużym zainteresowaniem wśród gości muzeum, podobnie jak spacer historyczny. W sezonie letnim na świeżym powietrzu odbywają się koncerty muzyki jazzowej.

Ponadto Muzeum Sopotu współorganizuje konferencje naukowo-badawcze, prowadzi projekty społeczno-edukacyjne oraz szeroką działalność edukacyjną skierowaną do dzieci, młodzieży, osób dorosłych i seniorów.

Publikacje

Efektom działalności naukowo-badawczej prowadzonej przez Muzeum Sopotu są - obok wystaw - liczne publikacje wydawane przez instytucję. Zakres tematyczny wydawnictw jest szeroki i zróżnicowany. Katalogi i książki koncentrują się na historii kurortu, jego architekturze, opisują wybitne postaci oraz wspomnienia mieszkańców. Muzeum Sopotu wydaje również publikacje stworzone z myślą o najmłodszych czytelnikach, które w sposób przystępny poruszają zagadnienia związane z Sopotem. Wśród naszych najnowszych publikacji warto wymienić należy m.in.: „Mewa na patyku”, „Sopot – książka do pisania”, „Architektura willi i rezydencji sopockich”, „Kasyno w Sopocie 1919-1944”.

Projekt „Sopocianie”

Muzeum Sopotu zbiera historie mieszkańców. Projekt „Sopocianie” ma ukazać bogactwo i różnorodność życiorysów, postaw, dokonań i dziejów wielonarodowej społeczności Sopotu na przestrzeni kilku stuleci, aż po dzień dzisiejszy.

Jego celem jest zebranie dokumentacji archiwalnej i fotograficznej, zapisów dźwiękowych i filmowych, a także przekazów ustnych, które pomogą dokonać zapisu biografii sopocian. Program „Sopocianie” planowany na kilka lat, służy do stworzenia kompendium wiedzy o mieszkańcach Sopotu – swoistej encyklopedii Sopocian.

Efektem końcowym będzie obszerna publikacja wydana przez nasze Muzeum.

Strona projektu: <http://sopocianie.muzeumsopotu.pl/>

Twórz z nami zbiory Muzeum

Od powołania w 2001 roku Muzeum prowadzi akcję zbierania pamiątek związanych z kurortem i jego mieszkańcami. Dzięki wielkiemu zaangażowaniu darczyńców i stałym zakupom prowadzonym przez Muzeum w zbiorach instytucji znalazło się już około 10 tysięcy obiektów. Są to przedmioty z zakresu malarstwa, grafiki, rzeźby oraz rzemiosła artystycznego ilustrujące dzieje miasta i regionu, a także dokumenty, mapy, fotografie, pocztówki związane z Sopotem i innymi miejscowościami, głównie kurortami nadmorskimi.

Z wieloma z przekazanych pamiątek związane są osobiste i wzruszające historie. W zbiorach znajdują się m.in. przedmioty należące córki pierwszego właściciela willi – Ruth Koch z domu Claaszen.